

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.410.005.04.2021

Pan Mariusz Frankowski
p.o. Dyrektor
Mazowieckiej Jednostki
Wdrażania Programów Unijnych
ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/046 Wsparcie udzielane przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej podmiotom ekonomii społecznej i solidarnej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych ul. Jagiellońska 74 03-301 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Frankowski, p.o. Dyrektor, od 8 listopada 2011 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja działań mających na celu wspieranie podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej. Monitorowanie postępów realizowanych projektów oraz efektywność wydawania środków publicznych na realizację projektów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020. Dla realizacji celów kontroli mogą być wykorzystane dane i dokumenty z okresu wcześniejszego i późniejszego w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontrolerzy	1. Joanna Celińska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KPS/38/2021 z 6 maja 2021 r. 2. Anna Kuszczuk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/37/2021 z 6 maja 2021 r.

(akta kontroli tom I str.1-4)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2018-2020 Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (dalej: MJWPU lub Jednostka) realizująca, w imieniu Zarządu Województwa Mazowieckiego, zadania w zakresie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (dalej: RPO WM), a także pełniąca funkcję Instytucji Pośredniczącej (dalej: IP) oraz Instytucji Organizującej Konkurs (dalej: IOK), w prawidłowy sposób przeprowadzała konkursy w ramach RPO WM, dokonywała oceny formalnej i merytorycznej złożonych wniosków oraz zgodnie z harmonogramami płatności przekazywała beneficjentom środki finansowe na realizację projektów. W przeprowadzonym w 2018 r. konkursie ogłoszonym w ramach Osi Priorytetowej IX *Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej*, wyłonione zostały projekty realizujące działania zgodne z kierunkami wsparcia ekonomii społecznej w Województwie Mazowieckim, określonymi w oparciu o *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego (dalej: EFS) i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*. Realizowane projekty skoncentrowane były na: tworzeniu miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczeniu usług wspierających rozwój ekonomii społecznej.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Szczegółowe badanie trzech projektów³ wyłonionych w konkursie nr RPMA.09.03.00-IP.01-14-069/18 wykazało, że dwa, spośród 23 analizowanych wniosków o płatność (8,7%), przekazanych przez realizatorów projektów w latach 2018-2020, zostały zatwierdzone po upływie 93 dni kalendarzowych od dnia przedłożenia jego pierwszej wersji. Zgodnie z § 11 ust. 6 umowy o dofinansowanie, IP zobowiązana była do zatwierdzenia wniosku o płatność nie później niż w terminie 90 dni kalendarzowych od dnia przedłożenia pierwszej wersji. Żaden z ww. wniosków nie był wnioskiem zaliczkowym, zatem opóźnienia w ich akceptacji nie skutkowały opóźnieniami przekazania kolejnych transz zaliczki.

NIK negatywnie ocenia nadzorowanie przez MJWPU zachowania trwałości projektów lub rezultatów przez beneficjentów realizujących projekty wyłonione w konkursie nr RPMA.09.03.00-IP.01-14-013/16. Jednostka wprowadzając obowiązek przedkładania rocznego sprawozdania z zachowania trwałości nie określiła terminu jego nadsyłania, ani sposobu jego wypełnienia. Niewskazanie terminu składania sprawozdań spowodowało, że beneficjenci nadesłali je dopiero po monicie MJWPU, zaś konsekwencją braku wytycznych dotyczących ich wypełniania, było wykazywanie przez beneficjentów różnych wskaźników oraz różnych okresów sprawozdawczych. Jednostka nie posiadała też wiedzy w zakresie trwałości poszczególnych podmiotów/miejsc pracy oraz trwałości przedsiębiorstw społecznych (dalej: PS) wspartych w ramach projektów. Wszystkie sprawozdania za 2019 r. zostały zaakceptowane przez MJWPU bez uprzedniej rzetelnej analizy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja działań mających na celu wspieranie podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej

Opis stanu faktycznego

1.1. W województwie mazowieckim, zadania w zakresie ekonomii społecznej koordynuje Zarząd Województwa Mazowieckiego, m.in. poprzez realizację konkursów finansowanych ze środków Unii Europejskiej na rzecz wspierania podmiotów ekonomii społecznej oraz realizację projektu pozakonkursowego współfinansowanego ze środków UE, którego beneficjentem jest Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej (dalej: MCPS). Celem tego projektu jest poprawa potencjału sektora ekonomii społecznej poprzez koordynację działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w województwie mazowieckim.

Za realizację działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w województwie mazowieckim odpowiada MCPS, które współpracuje w tym zakresie z Mazowieckim Komitetem Rozwoju Ekonomii Społecznej – organem wspierającym oraz doradczo-konsultacyjnym dla Samorządu Województwa Mazowieckiego w zakresie rozwoju ekonomii społecznej.

(akta kontroli: T. XV str. 7588-7599)

Główne działania koordynacyjne na rzecz sektora ekonomii społecznej w latach 2018-2020 realizowane były przez MCPS w ramach dwóch projektów koordynacyjnych współfinansowanych ze środków UE, w ramach RPO WM 2014-2020:

– pn.: *Koordinacja ekonomii społecznej na Mazowszu*, którego celem głównym był rozwój i promocja ekonomii społecznej, w tym poprzez promocję ekonomii społecznej oraz rozwój współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego, Podmiotami Ekonomii Społecznej (dalej: PES), OWES i innymi instytucjami otoczenia ekonomii społecznej (realizowany w latach 2015-2018);

– pn.: *Koordinacja ekonomii społecznej na Mazowszu*⁵, którego głównym celem była poprawa potencjału sektora ekonomii społecznej poprzez koordynację działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w województwie mazowieckim do 2022 r. Cele szczegółowe

³ Projekty: RPMA.0903.00-14-b018/18-00 – Warszawski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej; RPMA.0903.00-14-b020/18-00 – Siedlecki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej; RPMA.0903.00-14-b024/18-00 – Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie radomskim – IWES 3.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Projekt kończy się w 2022 r.

projektu to: zwiększenie widoczności ekonomii społecznej oraz rozwój współpracy między sektorem ekonomii społecznej a jego otoczeniem (realizowany w latach 2019-2020).

(akta kontroli: T. XV str. 7588-7599)

W 2018 r. i 2020 r. MCPS prowadziło badania ewaluacyjne OWES. Badanie przeprowadzone w 2018 r. dotyczyło porównania sposobów działania poszczególnych OWES w obszarze doboru odbiorców animacji, działań animacyjnych, efektów działań animacyjnych, wsparcia szkoleniowo-doradczego i efektów tego wsparcia. Badanie obejmowało okres styczeń 2017 r. – czerwiec 2018 r. W 2020 r. ewaluacja OWES dotyczyła skuteczności i trwałości sposobów działania poszczególnych OWES obejmujących swoim działaniem teren województwa mazowieckiego. Badanie obejmowało okres styczeń 2018 r – grudzień 2019 r.

MCPS prowadziło również badania sektora ekonomii społecznej, których wyniki wykorzystywane były w planowaniu działań na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej:

– w 2018 r. badanie pt. *Determinanty przeżywalności spółdzielni socjalnych w województwie mazowieckim. Jak długo utrzymuje się spółdzielnia socjalna? Badanie czynników warunkujących powodzenie i niepowodzenie funkcjonowania spółdzielni socjalnych w województwie.* Badanie miało na celu uzyskanie odpowiedzi na pytanie jakie są determinanty przeżywalności spółdzielni socjalnych w województwie mazowieckim, jak długo utrzymują się rejestrowane w województwie mazowieckim spółdzielnie socjalne oraz jakie czynniki warunkują ich powodzenie i/lub niepowodzenie.

– w 2019 r. badanie pt. *Kluczowe sfery rozwoju dla sektora ekonomii społecznej w województwie mazowieckim*, którego celem była identyfikacja kluczowych sfer rozwoju istotnych dla sektora ekonomii społecznej w województwie mazowieckim (w tym w 37 powiatach i pięciu miastach działających na prawach powiatu).

– w 2020 r. badanie pt. *Perspektywy rozwoju zakładów aktywności zawodowej na terenie województwa mazowieckiego.* Celem badania była identyfikacja perspektyw rozwoju zakładów aktywności zawodowej funkcjonujących w województwie mazowieckim oraz ocena możliwości tworzenia nowych zakładów.

(akta kontroli: T. XV str. 7593-7595)

Kierunki/obszary wsparcia ekonomii społecznej w województwie mazowieckim określone zostały w oparciu o *Wytoczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020* i były zgodne z *Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej* (dalej: KPRES) oraz uwzględniały kierunki wsparcia określone w *Planie Rozwoju Ekonomii Społecznej na Mazowszu na lata 2014-2020*.

Kierunki wsparcia określone w powyższych dokumentach miały odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów dla każdego z konkursów w Działaniu 9.3 *Rozwój ekonomii społecznej*. Projekty obejmowały dwa typy działań, tj. tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej (usługi animacyjne, inkubacyjne i biznesowe).

W ramach projektów preferowane było tworzenie miejsc pracy i przedsiębiorstw społecznych w kluczowych sferach rozwojowych wskazanych w KPRES, tj. zrównoważony rozwój, solidarność pokoleń, polityka rodzinna, turystyka społeczna, budownictwo społeczne, lokalne produkty kulturowe.

(akta kontroli: T. IV str. 7588-7599)

Z przyjętej przez Sejmik Województwa Mazowieckiego⁶ Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 (dalej: Strategia) wynika, że działania realizowano w oparciu o Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej na Mazowszu na lata 2013-2020. Zgodnie ze Strategią ekonomia społeczna na Mazowszu w latach 2014-2020 była jedną z kluczowych polityk regionalnych dla rozwoju województwa mazowieckiego, umożliwiającą tworzenie warunków dla włączenia społecznego i walki z ubóstwem. Jako główne wyzwania przyjęto: rozwój spójnego systemu koordynacji i monitoringu ekonomii

⁶ Uchwała nr 218/14 z dnia 3 listopada 2014 r.

społecznej w regionie, tworzenie nowych PES i rozwój już istniejących, a także rozwój systemu wspierania PES.

(akta kontroli: T. XV str. 7740-7741)

Priorytet inwestycyjny 9v, którego celem było wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w PS oraz PES w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia wynikał z RPP WM na lata 2014-2020 przyjętego Uchwałą nr 459/325/18 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2018 r.⁷. Priorytet ten był zgodny z doprecyzowaniem znajdującym się w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (dalej: SZOP) RPO WM na lata 2014-2020 przyjętym Uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego nr 1516/377/18 z dnia 25 września 2018 r. Zgodnie z Działaniem 9.3 *Rozwój ekonomii społecznej*, realizowane działania zmierzały do zwiększenia zatrudnienia w PES.

Celem planowanej interwencji było zwiększenie liczby PES i rozwój istniejących podmiotów, a tym samym zwiększenie zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zwiększenie zakresu zadań realizowanych przez PES. Cel ten służył budowaniu potencjału społecznego na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów społecznych.

W ramach projektów możliwych do realizacji wskazano: tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej i koordynowanie rozwoju sektora ekonomii społecznej.

(akta kontroli: T. XV str. 7740-7741)

1.2. Zadania w zakresie wdrażania RPO WM i komponentu regionalnego Program Operacyjny Kapitał Ludzki (dalej: PO KL), w imieniu Zarządu Województwa Mazowieckiego realizuje, działająca od dnia 19 marca 2007 r., MJWPU⁸. Jednostka uczestniczy w realizacji zadań, które wynikają z pełnienia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego roli Instytucji Zarządzającej (dalej: IZ) dla RPO WM na lata 2014-2020.

(akta kontroli: T. I str. 8-117)

W latach 2018-2020 MJWPU przeprowadziła jeden konkurs⁹ dotyczący wsparcia ekonomii społecznej i solidarnej na terenie województwa mazowieckiego, na który przeznaczyła kwotę 13 274 281,07 zł¹⁰. Na wsparcie ekonomii społecznej i solidarnej na ww. lata zaplanowano i dofinansowano łącznie kwotę 18 496 675,04 zł, w tym: na poszczególne lata tego okresu odpowiednio: 8 705 092,29 zł, 7 094 813,81 zł, 2 696 768,94 zł. Kwota wydatkowana ogółem na ww. lata wyniosła 17 728 076,11 zł, tj. w poszczególnych latach odpowiednio: 8 364 193,77 zł, 6 668 203,77 zł i 2 696 768,94 zł.

(akta kontroli: T. I str. 187)

W ramach ww. konkursu realizowane były kompleksowe projekty akredytowanych OWES polegające na świadczeniu wszystkich rodzajów usług wsparcia ekonomii społecznej, w tym również udzielaniu wsparcia dotacyjnego połączonego z usługami towarzyszącymi przyznaniu dotacji.

Zgodnie z kryterium dostępu nr 2¹¹ projekty obejmowały: tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej.

W ramach tworzenia miejsc pracy realizowane były następujące formy wsparcia:

- udzielanie dotacji (na podstawie biznesplanu) na tworzenie miejsc pracy dla: osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (z wyłączeniem osób niepełnoletnich); osób długotrwale bezrobotnych; ubogich pracujących; osób opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz osób opuszczających zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich;

⁷ Wersja obowiązująca od dnia 2 lutego 2015 r. do dnia 26 czerwca 2018 r.

⁸ Uchwała nr 47/07 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie utworzenia Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych i nadania jej statutu oraz Uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 124/07 z dnia 10 września 2007 r., nr 101/11 z dnia 11 lipca 2011 r. i nr 15/15 z dnia 16 lutego 2015 r. zmieniające uchwałę w sprawie utworzenia Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych i nadania jej statutu.

⁹ Konkursu nr. RPMA.09.0300-IP-01-14-069/18. Drugi konkurs nr RPMA.09.0300-IP-01-14- 098/20 rozpoczął się w 2020 r., nabór wniosków od dnia 30 listopada 2020 r. do dnia 29 kwietnia 2021 r. do godz. 15.00.

¹⁰ Kwota ta będzie wydatkowana do końca 2023 r.

¹¹ Kryteria dostępu wynikające z Uchwały nr 55/XV/2016 Komitetu Monitorującego RPO WM na lata 2014-2020 z dnia 15 lipca 2016 r.

- usługi służące nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania PS, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną funkcjonowania PS, np. szkolenia, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne;
- usługi służące nabyciu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w PS;
- wsparcie w uzyskaniu stabilności funkcjonowania i przygotowaniu do w pełni samodzielnego funkcjonowania PS po zakończeniu procesu inkubacji w postaci wsparcia pomostowego w formie finansowej i w formie zindywidualizowanych usług w PS;
- usługi o charakterze reintegracyjnym – w zależności od indywidualnych potrzeb osób otrzymujących dotację.

Udzielanie wsparcia w formie dotacji zostało obligatoryjnie powiązane z ww. usługami polegającymi na podnoszeniu wiedzy i rozwijaniu umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania PS, dostarczaniu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w PS, zapewnieniu wsparcia o charakterze reintegracyjnym, wsparciu pomostowym w formie finansowej oraz zindywidualizowanych usługach w formie usług doradczych/biznesowych w PS.

W ramach świadczenia usług wspierających rozwój ekonomii społecznej realizowane były:

- usługi animacji lokalnej, obejmujące m.in. działania o charakterze animacyjnym, umożliwiające tworzenie podmiotów obywatelskich i wsparcie dla ich rozwoju, budowę i wsparcie partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz partycypacji społecznej, działania mające na celu wspieranie liderów i animatorów lokalnych;
- usługi rozwoju ekonomii społecznej (usługi inkubacyjne) służące nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania PES lub PS, obejmujące m.in. szkolenia i warsztaty, doradztwo prawne, biznesowe, finansowe, mentoring, coaching, tutoring, wizyty studyjne;
- usługi wsparcia istniejących PS (usługi biznesowe), służące ich profesjonalizacji, obejmujące m.in.: umożliwienie dostępu do usług specjalistycznych m.in. prawnych, księgowych, marketingowych, doradztwo, w tym doradztwo biznesowe, zwiększenie konkurencyjności produktów przedsiębiorczości społecznej.

(akta kontroli: T. I str. 190-259)

Regulamin konkursu zamkniętego bez podziału na rundy nr RPMA.09.03.00-IP-01-14-069/18¹² został zaakceptowany przez IZ¹³. MJWPU ogłosiła konkurs dnia 26 kwietnia 2018 r., tj. 32 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie, zgodnie z Wytocznymi w zakresie trybów wyboru projekt na lata 2014-2020. Regulamin konkursu udostępniono na portalu RPO WM 2014-2020 www.funduszedlamazowska.eu oraz Portalu Funduszy Europejskich¹⁴.

(akta kontroli: T. I str. 280, 328-331)

Nabór wniosków w konkursie nr RPMA.09.03.00-IP.01-14-069/18 rozpoczął się w dniu 28 maja 2018 r., a zakończył w dniu 12 lipca 2018 r.¹⁵. Wniosek o dofinansowanie projektu sporządzany był za pomocą systemu Mazowieckiego Elektronicznego Wniosku Aplikacyjnego (MEWA 2.0)¹⁶. System Mewa 2.0 dostępny był dla wnioskodawców w trybie on-line. Każdy użytkownik systemu musiał posiadać aktywne konto.

(akta kontroli: T. I str. 260-327)

Dla ww. konkursu wskaźnikami obligatoryjnymi były¹⁷:

Wskaźniki produktu:

- *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie;*

¹² Dalej: Regulamin konkursu.

¹³ Pismo z dnia 26 kwietnia 2018 r. nr RF-I-ZR.052.40.2018.JL.

¹⁴ www.funduszeuropejskie.gov.pl

¹⁵ Początkowo nabór wniosków miał zakończyć się w dniu 12 czerwca 2018 r. Komunikatem z dnia 11 czerwca 2018 r. nabór został przedłużony do dnia 27 czerwca 2018 r., a następnie Komunikatem z dnia 27 czerwca 2018 r. do dnia 12 lipca 2018 r. (powodem przedłużenia było m.in.: zwiększenie alokacji, zaktualizowanie wzoru umowy, pismo OWES-ów o przedłużeniu naboru wniosków).

¹⁶ Dostępnego pod adresem <https://mewa2.mazovia.eu/>

¹⁷ Pkt 7 Regulaminu konkursu.

- Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem;
- Liczba inicjatyw dotyczących rozwoju ekonomii społecznej sfinansowanych ze środków EFS.

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:

- Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – wnioskodawca miał obowiązek wykazać ten wskaźnik, nawet jeśli wartość docelowa będzie wynosić „0”.

Wskaźniki efektywnościowe OWES:

- Liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku działalności OWES dla osób wskazanych w definicji przedsiębiorstwa społecznego;
- Liczba organizacji pozarządowych prowadzących działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą, utworzonych w wyniku działalności OWES;
- Procent wzrostu obrotów przedsiębiorstw społecznych objętych wsparciem;
- Liczba grup inicjatywnych, które w wyniku działalności OWES wypracowały założenia co do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej;
- Liczba środowisk, które w wyniku działalności OWES przystąpiły do wspólnej realizacji przedsięwzięcia mającego na celu rozwój ekonomii społecznej.

Minimalny poziom realizacji wskaźników dla poszczególnych podregionów wskazany został w kryterium dostępu nr 5, zgodnie z załącznikiem nr 3.1 do Regulaminu konkursu. We wszystkich projektach, których dokumentacja była analizowana, wartość wskaźników została określona co najmniej na minimalnym poziomie.

(akta kontroli: T. I str. 210-213; T. VII str. 2796-2836; T. IX str. 3917-3954; T. XI str. 4692-4741)

Minimalna wartość projektu wynosiła 100 tys. zł. Maksymalny poziom dofinansowania projektu wynosił 95% (80% UE+15% BP)¹⁸. Poziom minimalnego wkładu własnego wynosił 5%¹⁹.

Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania EFS²⁰ projektów nie przekraczała kwoty określonej dla poszczególnych subregionów:

- subregion radomski – 21% alokacji – 2 787 809,02 zł;
- m.st. Warszawa – 17,98% alokacji – 2 386 895,54 zł;
- subregion ostrołęcki – 10,98% alokacji – 1 457 625,86 zł;
- subregion warszawsko-wschodni – 10,03% alokacji – 1 331 510,69 zł;
- subregion płocki – 9,46% alokacji – 1 255 841,59 zł;
- subregion siedlecki – 9,31% alokacji – 1 235 928,67 zł;
- subregion ciechanowski – 9,21% alokacji – 1 222 653,39 zł;
- subregion warszawsko-zachodni – 7,67% alokacji – 1 018 214,06 zł;
- subregion żyrardowski – 4,36% alokacji – 578 802,25 zł.

Podział alokacji w konkursie uwzględniał wielkość podregionu, liczbę powiatów składających się na podregion, liczbę osób korzystających z pomocy społecznej oraz liczbę osób bezrobotnych w podregionie. Podział alokacji został opracowany we współpracy z MCPS w oparciu o Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej za 2016 r. oraz dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy za I półrocze 2017 r.

W ramach projektu wymagany był wkład własny (środki finansowe lub wkład niepieniężny). Poziom minimalnego wkładu własnego wynosił 5%. Wkład własny mógł pochodzić z różnych źródeł, w tym np. od uczestników projektu, samorządu lokalnego, strony trzeciej. W przypadku projektów partnerskich, wkład finansowy mógł pochodzić od partnerów. Wkład niepieniężny był wnoszony przez beneficjenta ze składników jego majątku lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynikała z przepisów prawa oraz zostało to ujęte

¹⁸ Bez uwzględnienia środków na dotacje, które są dofinansowane w 100%.

¹⁹ Pkt 9 Regulaminu konkursu.

²⁰ Dofinansowanie EFS odpowiednio 80% wartości projektu.

w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, lub w postaci świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy.

Wnioskodawca określał datę rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu oraz okres realizacji projektu, przy czym okres ten nie mógł być krótszy niż 36 miesięcy²¹.

(akta kontroli: T. I str. 210-221)

Imienny skład Komisji Oceny Projektów (dalej: KOP lub Komisja) w zakresie zespołu oceny formalnej i zespołu oceny merytorycznej został określony przez p.o. Dyrektora MJWPU²². W skład zespołu oceny formalnej powołani zostali pracownicy MJWPU (18 osób). Natomiast w skład zespołu oceny merytorycznej powołani zostali pracownicy MJWPU (36 osób) oraz eksperci zewnętrzni (pięć osób). Skład KOP był zgodny z Regulaminem Komisji Oceny Projektów w ramach Osi Priorytetowych IX i X RPO WM 2014-2020²³.

(akta kontroli: T. II str. 332-369)

Na konkurs wpłynęło siedem wniosków. Wszystkie złożone wnioski uzyskały pozytywną ocenę formalną. Protokół oceny formalnej został zatwierdzony w dniu 24 lipca 2018 r. Oceny formalnej dokonano w ciągu 12 dni kalendarzowych od daty zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie, tj. zgodnie z § 11 ust. 1 Regulaminu KOP²⁴.

(akta kontroli: T. II str. 457-488)

Posiedzenie KOP w ramach oceny merytorycznej odbywało się od 7 do 29 sierpnia 2018 r. Każdy wniosek oceniany był indywidualnie przez dwóch członków Komisji wybranych w drodze losowania, spośród wszystkich członków KOP powołanych do składu Komisji. Wszystkie złożone wnioski, otrzymując w ocenie merytorycznej od 81 do 95 pkt, zostały zakwalifikowane do dofinansowania²⁵. Termin oceny merytorycznej był zgodny z § 11 ust. 1 pkt 1 Regulaminu KOP²⁶.

Żaden z projektów nie otrzymał oceny negatywnej i żaden z wnioskodawców nie wniósł protestu do wyników konkurs nr RPMA.09.03.00-IP-01-14-069/18.

(akta kontroli: T. II str. 489-529)

Jednostka 4 września 2018 r. uzyskała z Ministerstwa Finansów informację, że podmioty wyłonione w konkursie nie figurują w prowadzonym przez Ministra Finansów Rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich²⁷.

(akta kontroli: T. II str. 547-548)

Dofinansowano siedem projektów na łączną kwotę 16 255 790,85 zł (dofinansowanie – 15 609 766,67 zł, wkład UE – 13 004 632,68 zł):

- RPMA.09.03.00-14-b018/18-00 – wartość projektu ogółem – 5 846 926,80 zł, dofinansowanie – 5 624 726,80 zł;
- RPMA.09.03.00-14-b024/18-00 – wartość projektu ogółem – 3 480 716,50 zł, dofinansowanie – 3 345 110 zł;
- RPMA.09.03.00-14-b025/18-00 – wartość projektu ogółem – 1 821 972 zł, dofinansowanie – 1 746 823,40 zł;
- RPMA.09.03.00-14-b020/18-00 – wartość projektu ogółem – 1 544 853,05 zł, dofinansowanie – 1 479 957,51 zł;
- RPMA.09.03.00-14-b023/18-00 – wartość projektu ogółem – 1 528 308 zł, dofinansowanie – 1 464 114,46 zł;

²¹ Planowane zakończenie realizacji projektów mieścić się w okresie od 31 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.

²² § 5 Regulaminu Komisji Oceny Projektów w ramach Osi Priorytetowych IX i X RPO WM 2014-2020. Zarządzenie nr 58 Dyrektora MJWPU z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie powołania KOP w ramach oceny formalnej i merytorycznej dla Osi priorytetowej IX Wspierania wykluczenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej RPO WM na lata 2014-2020.

²³ Zarządzenie nr 35/18 Dyrektora MJWPU z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Komisji Oceny Projektów w ramach Osi Priorytetowych IX i X RPO WM 2014-2020.

²⁴ Termin na ocenę formalną wniosków wynosi 45 dni licząc od dnia zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie.

²⁵ Do dofinansowania mogły zostać skierowane wyłącznie wnioski, które w ocenie merytorycznej uzyskały co najmniej 60 punktów ogółem oraz 50% punktów w każdym kryterium merytorycznym od każdego z oceniających (Regulamin konkursu pkt 16).

²⁶ W przypadku, gdy na konkurs zostanie złożonych do 10 wniosków, termin na ocenę merytoryczną projektów wynosi 40 dni od dnia zatwierdzenia protokołu oceny formalnej z posiedzenia KOP.

²⁷ Pismo nr IP2.964.1529.2018.

- RPMA.09.03.00-14-b022/18-00 – wartość projektu ogółem – 1 309 512 zł, dofinansowanie – 1 254 512 zł;
- RPMA.09.03.00-14-b019/18-00 – wartość projektu ogółem – 723 502,50 zł, dofinansowanie – 694 522,50 zł.

(akta kontroli: T. II str. 538-546)

Szczegółowym badaniem objęto dokumentację trzech projektów²⁸ (42,8% wszystkich projektów), które uzyskały dofinansowanie w trybie konkursowym, na kwotę ogółem 10 872 496,35 zł.

Ocena formalna każdego z ww. wniosków o dofinansowanie przeprowadzona została przez dwie osoby, wylosowane spośród 18 osób, powołanych w skład zespołu oceny formalnej Zarządzeniem nr 58/18 Dyrektora MJWPU z dnia 13 lipca 2018 r.²⁹. Osoby dokonujące oceny złożyły deklaracje bezstronności i poufności. Wszystkie wnioski były poprawne formalnie i zostały przekazane do Wydziału Oceny Merytorycznej Wniosków EFS³⁰.

(akta kontroli: T. II str. 457-488)

W ramach oceny merytorycznej, analizowane wnioski otrzymały od 81 pkt do 88,5 pkt, co stanowiło więcej niż wymagane minimum punktów³¹.

Każdy analizowany wniosek oceniony był indywidualnie przez dwie osoby powołane w skład zespołu oceny merytorycznej KOP ww. Zarządzeniem. Osobami oceniającymi byli zarówno pracownicy MJWPU (trzy osoby), jak i ekspert wpisany do Wykazu kandydatów na ekspertów biorących udział w wyborze projektów do dofinansowania, złożonych w ramach RPO WM na lata 2014-2020³² (jedna osoba). Osoby dokonujące oceny wypełniły deklaracje bezstronności i poufności.

Dla projektu RPMA.0903.00-14-b018/18-00 pn. Warszawski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej realizowanego przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych (dalej: FISE), którego wartość przekraczała 5 mln zł, zgodnie z § 8 ust. 8 pkt 1 Regulaminu KOP, została sporządzona opinia eksperta niepowołanego do składu KOP, wpisanego do Wykazu kandydatów na ekspertów biorących udział w wyborze projektów do dofinansowania, złożonych w ramach RPO WM. Ekspert rekomendował do dofinansowania oceniany wniosek, który spełniał istotne wymagania określone w Regulaminie konkursu. Zwrócił jednak uwagę na zawyżone stawki uposażeń dla kluczowych doradców i animatora, zakup komputerów oraz konieczność wyjaśnienia, które wydatki będą finansowane w ramach pomocy publicznej i które w ramach pomocy de minimis. W opinii eksperta kwestie te powinny zostać rozwiązane na etapie negocjacji³³.

(akta kontroli: T. II str. 530-537)

Wszystkie analizowane projekty zostały skierowane do negocjacji, w wyniku których dofinansowanie jednego z nich – nr RPMA.09.03.00-14-b018/18-00 pn. Warszawski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, realizowanego przez FISE, uległo obniżeniu. Wnioskowana kwota ogółem projektu 5 920 769,80 zł, po zakończeniu negocjacji wyniosła 5 846 926,80 zł (mniej o 73 843 zł).

W wyniku oceny merytorycznej projektu zakwestionowano pozycje wydatków dotyczące:

- zakupu komputerów – na łączną kwotę 23 400 zł, ze względu na oświadczenie o posiadaniu pełnego zaplecza technicznego, złożone przez beneficjenta we Wniosku o dofinansowanie;
- wynagrodzeń animatorów i doradców kluczowych, ze względu na wysokość przedstawionych stawek, które znacznie przewyższały stawki rynkowe (np. dla doradcy kluczowego zaproponowano wynagrodzenie w wysokości 10 300 zł miesięcznie, dla animatora w wysokości 9 tys. zł miesięcznie przy zatrudnieniu w wymiarze 1,25 etatu).

²⁸ Patrz przypis nr 3.

²⁹ § 23 Regulaminu KOP w ramach Osi Priorytetowych IX i X RPO WM 2014-2020. Zarządzenie nr 58/18 Dyrektora MJWPU z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie powołania KOP

³⁰ Protokół oceny formalnej z dnia 24 lipca 2018 r.

³¹ Patrz: przypis nr 25.

³² Uchwała nr 355/321/18 z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia Wykazu kandydatów na ekspertów biorących udział w wyborze projektów do dofinansowania, złożonych w ramach RPO WM na lata 2014-2020 (dalej: Wykaz kandydatów na ekspertów).

³³ Opinia dotycząca wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego z dnia 14 sierpnia 2018 r.

Zakwestionowano również zakres merytoryczny w obszarze:

- adekwatności doboru i opisu rezultatów realizacji projektu (brak informacji o sposobie pomiaru wskaźnika produktu);
- adekwatności doboru grupy docelowej objętej wsparciem w projekcie (brak w opisie grupy docelowej podziału odbiorców na subregiony; w opisie procesu rekrutacji nie przedstawiono informacji o kryteriach dodatkowo punktowanych uwzględniających cechy osób preferowanych do udziału w projekcie; nie wskazano informacji o kryteriach obligatoryjnych; nie wskazano działań motywacyjno-zachęcających do udziału w projekcie);
- spójności zadań przydzielonych do realizacji w ramach projektu oraz trafności doboru i opisu zadań (wnioskodawca przedstawił razem dwa zadania dla wszystkich trzech subregionów, z związku z czym oceniający nie mógł ocenić, czy zostały spełnione kryteria dla poszczególnych subregionów);
- zarządzania projektem (opisano jedynie zadania koordynatora; pozostałej kadrze zarządczej projektu nie przypisano zadań, sposobu zaangażowania oraz wymiaru czasu pracy);
- efektywności kosztowej projektu i prawidłowości sporządzenia budżetu (beneficjent powinien poprawnie uzupełnić wniosek w zakresie usług zleconych, pomocy de minimis, zakupu komputerów oraz pomocy publicznej).

W wyniku negocjacji ustalono, że wnioskodawca uzupełni wniosek o wymagane elementy, tj. m.in. doprecyzuje sposób pomiaru wskaźników, przedstawi szerszą analizę odbiorców indywidualnych z zachowaniem podziału na subregiony, skoryguje wniosek o dofinansowanie w sposób umożliwiający ocenę zgodności z wytycznymi w zakresie osiągania wskaźników i zastosowania dopuszczalnych kwot dofinansowania w ramach wyznaczonych podregionów. Zaakceptowano zakup komputerów, natomiast zaproponowane koszty wynagrodzeń przyjęto częściowo. Koszt wynagrodzenia doradcy kluczowego, który jednocześnie był koordynatorem OWES pozostał bez zmian na poziomie 10 300 zł brutto miesięcznie. Pozostałe wynagrodzenia ustalono na poziomie: doradca kluczowy jeden etat – 6670,41 zł brutto miesięcznie³⁴; animator jeden etat – 6681,70 zł brutto miesięcznie³⁵; doradca kluczowy 1,25 etatu – 8437,50 zł brutto miesięcznie³⁶, animator 1,25 etatu – 8437,50 zł brutto miesięcznie³⁷. MJWPU zaakceptowała wyjaśnienia wnioskodawcy odnośnie działań motywujących. Zmianie wartości projektu nie towarzyszyła zmiana działań oraz zmiana wymaganych wskaźników realizacji projektu.

(akta kontroli: T. II str. 489-509; T. XI str.4620-4656)

MJWPU nie prowadzi wyodrębnionej ewidencji księgowej w podziale na konkursy. Wyodrębniona ewidencja księgowa prowadzona jest w podziale na źródła finansowania (np. Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Pomoc Techniczna RPO WM II, i inne), w podziale na działania oraz w podziale na projekty (umowy).

Uchwałą nr 1119/260/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego³⁸ ustalone zostały składniki i stawki wynagrodzenia ekspertów uczestniczących w ocenie projektów złożonych w ramach RPO WM na lata 2014-2020. Wynagrodzenie ekspertów uczestniczących w ocenie projektów współfinansowanych z EFS (niezależnie od wartości wniosku) za merytoryczną ocenę / opinię jednego projektu konkursowego (bez względu na liczbę posiedzeń KOP) wyniosło 300 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że eksperci uczestniczący w ocenie projektów w ramach naboru RPMA.09.03.00-IP.01-14-069/18 podpisali umowy zlecenia³⁹, w których zobowiązali się do oceny i opiniowania wniosków o dofinansowanie składanych do MJWPU w ramach RPO WM na lata 2014-2020. Zgodnie z § 4 ust. 3 umów wynagrodzenie wypłacane było na podstawie wystawionego przez eksperta rachunku. Za dokonane oceny w I, II i III kwartale ekspert wystawiał Jednostce rachunek w ciągu 14 dni roboczych od zakończenia danego

³⁴ Wcześniej wnioskowana kwota wynagrodzenia 10 300 zł brutto.

³⁵ Wcześniej wnioskowana kwota wynagrodzenia 10 300 zł brutto.

³⁶ Wcześniej wnioskowana kwota wynagrodzenia 9000 zł brutto.

³⁷ Wcześniej wnioskowana kwota wynagrodzenia 9000 zł brutto.

³⁸ Uchwała z dnia 18 lipca 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wynagrodzenia ekspertów uczestniczących w ocenie projektów złożonych w ramach RPO WM.

³⁹ Umowa zlecenie nr WKR.1132-3-26/16 z dnia 25 stycznia 2016 r. zawarta z A. S. wraz z aneksem nr 1 z dnia 22 listopada 2016 r. i umowa zlecenie nr WKR.1132-3-31/16 z dnia 25 stycznia 2016 r. zawarta z B. G. wraz z aneksem nr 1 z dnia 22 listopada 2016 r.

kwartału. Rachunek za IV kwartał powinien być wystawiony do dnia 15 grudnia danego roku.

(akta kontroli: T. II str. 370-371, 576-583, 587-591)

Ocena wniosku nr RPMA.09.03.00-14-b024/18 została dokonana w dniu 10 sierpnia 2018 r., opinia dotycząca wniosku nr RPMA.09.03.00-14-b018/18 została wydana w dniu 14 sierpnia 2018 r. Eksperti wystawili rachunki w dniach 5 i 9 października 2018 r.

Z rachunku wystawionego przez eksperta A. S. wynika ile wniosków i z którego naboru zostało merytorycznie ocenionych przez tę osobę, natomiast z rachunku wystawionego przez eksperta B. G. wynika jedynie, że rachunek został wystawiony za wykonanie oceny 21 projektów konkursowych współfinansowanych z EFS w III kwartale 2018 r., na kwotę 6300 zł brutto. Wykonanie prac, w obydwu przypadkach zostało potwierdzone przez upoważnionego zastępcę Dyrektora MJWPU.

(akta kontroli: T. II str. 584-586, 595-597)

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora MJWPU, w dniu 2 października 2018 r. Przewodniczący KOP sporządził zestawienie kart oceny merytorycznej w ramach konkursu RPMA.09.03.00-14-069/16, które zawierało: nazwisko eksperta, liczbę ocenianych wniosków, nr wniosku oceny merytorycznej / wydanych opinii oraz wysokość wynagrodzenia. Na tej podstawie eksperci wystawiają rachunek ze wskazaniem liczby ocenianych wniosków, który jest weryfikowany przez MJWPU.

(akta kontroli: T. XV str. 6947-6952)

NIK zwraca jednak uwagę, że mimo iż rachunek wystawiony przez eksperta B. G. zawiera elementy wskazane w § 14 ust. 1 pkt 4 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach⁴⁰, tj. określenie rodzaju i ilości wykonanych usług oraz ich ceny jednostkowe i ogólną sumę należności wyrażoną liczbowo i słownie, to jednak z rachunku tego nie wynika, ile wniosków i z których naborów ekspert oceniał. Z przedstawionej dokumentacji nie wynika też, aby zestawienie kart oceny merytorycznej stanowiło załącznik do tego rachunku. W ocenie NIK z rachunku jednoznacznie powinien wynikać zakres wykonanych prac.

W dniu 18 września 2018 r. Zarząd Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę⁴¹ w sprawie zatwierdzenia listy projektów wybranych do dofinansowania w trybie konkursowym dla RPO WM na lata 2014-2020 w ramach konkursu zamkniętego nr RPMA.09.03.00-IP-01-14-069/18 dla Osi Priorytetowej IX *Wspieranie włączania społecznego i walka z ubóstwem Działania 9.3. Rozwój ekonomii społecznej RPO WM 2014-2020*.

(akta kontroli: T. II str. 549-554; T. VII str. 2764-2766; T. IX str. 3854-3856; T. XI str. 4620-4622)

Zgodnie z SZOP maksymalny termin na podpisanie umowy wynosi 60 dni od momentu zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego listy projektów wybranych do dofinansowania⁴². W przypadku analizowanego konkursu termin ten upływał w dniu 17 listopada 2018 r. W objętych badaniem projektach podpisanie umów nastąpiło:

- umowa nr RPMA.0903.00-14-b018/18-00 – Warszawski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej – w dniu 18 marca 2019 r. (po upływie 180 dni od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego uchwały zatwierdzającej listę projektów wybranych do dofinansowania);
- umowa nr RPMA.0903.00-14-b020/18-00 – Siedlecki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej – w dniu 19 marca 2019 r. (po upływie 181 dni od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego uchwały zatwierdzającej listę projektów wybranych do dofinansowania);
- umowa nr RPMA.0903.00-14-b024/18-00 – Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie radomskim – IWES 3 - w dniu 8 kwietnia 2019 r. (po upływie 201 dni od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego uchwały zatwierdzającej listę projektów wybranych do dofinansowania).

(akta kontroli: T. VII str. 2851-2955; T. IX str. 3882-3958; T. XI str. 4657-4742)

⁴⁰ Dz. U. z 2021 poz. 703.

⁴¹ Uchwała nr 1478/375/18.

⁴² SZOP pkt 1.7.3.

Opóźnienie podpisywania umów w ramach tego naboru spowodowane było koniecznością oczekiwania na zmianę Zaleceń dotyczących rozliczenia podatku od towarów i usług (VAT) w przypadku udzielenia wsparcia finansowego w ramach projektów EFS, które były opracowywane przez ówczesne Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju (dalej: MliR)⁴³. Wzór umów o dofinansowanie przyjęty został przez Zarząd Województwa Mazowieckiego w dniu 30 października 2018 r., jednak w dniu 5 listopada MJWPU otrzymała z IZ wiadomość zawierającą ustalenia i rekomendacje MliR, a informacja dotycząca konieczności zmiany zapisów wzoru umowy wpłynęła do MJWPU w dniu 9 listopada 2018 r., tj. w czasie gdy weryfikowane były nadesłane przez beneficjentów załączniki do umów. Ostateczna wersja Zaleceń przekazana została w dniu 5 lutego 2019 r. Zaktualizowane zalecenia wymagały zmiany umowy o dofinansowanie, wzór umowy został zatwierdzony przez Zarząd Województwa Mazowieckiego w dniu 26 lutego 2019 r.⁴⁴.

(akta kontroli: T. XV str. 7342-7578)

Załącznik nr 4 do każdej podpisanej umowy stanowił harmonogram płatności. Beneficjent składając załącznik wskazywał: miesiąc złożenia wniosku o płatność, okresy rozliczeniowe /sprawozdawcze, kwoty wydatków kwalifikowalnych, które planował rozliczyć w danym okresie rozliczeniowym, kwoty zaliczek, o które będzie wnioskował.

Dofinansowanie na realizację projektów wypłacane było w formie zaliczki lub refundacji poniesionych wydatków. Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 1 podpisanych umów, pierwsza transza dofinansowania przekazywana była w wysokości i terminie określonym w harmonogramie płatności, pod warunkiem wniesienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu.

Wszyscy beneficjenci, których dokumentacja została poddana analizie, złożyli wnioski o płatność zaliczkową, które zostały zaakceptowane w terminie pięciu dni roboczych od dnia wpływu wniosku⁴⁵.

(akta kontroli: T. VII str. 2851-2955; T. IX str. 3882-3958; T. XI str. 4657-4742, T. II str. 636-637)

Zgodnie z umową⁴⁶ kolejne transze dofinansowania przekazywane były po złożeniu i zweryfikowaniu przez IP wniosku o płatność rozliczającego przekazaną zaliczkę, w którym beneficjent wykazał wydatki kwalifikowalne rozliczające co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych transz dofinansowania oraz zatwierdzeniu przez IP wniosku o płatność rozliczającego poprzednią transzę dofinansowania.

Zasadniczo po upływie każdego trzech miesięcy realizacji projektów, beneficjenci składali wnioski o płatność, które były wnioskami sprawdzającymi i rozliczającymi pobraną wcześniej zaliczkę. Wnioski te były weryfikowane pod względem formalno-rachunkowym. W sytuacji gdy w terminie określonym w harmonogramie, beneficjent nie wydatkował min. 70% otrzymanej zaliczki, dokonywał aktualizacji harmonogramu. W zaktualizowanym harmonogramie kwota wnioskowanej zaliczki przenoszona była na kolejne okresy rozliczeniowe. Po rozliczeniu 70% pobranej zaliczki, beneficjent składał kolejny wniosek zaliczkowy, co skutkowało przekazaniem kolejnej transzy dofinansowania.

Dwóch spośród trzech beneficjentów realizujących projekty, których dokumentację analizowano złożyło w latach 2019-2020 kolejne wnioski o zaliczkę⁴⁷.

Szczegółowa analiza poszczególnych wniosków o płatność składanych przez beneficjentów realizujących projekty wyłonione w konkursie nr RPMA.09.03.00-IP.01-14-069/18 nie wykazała opóźnień w przekazywaniu kolejnych transz dofinansowania.

(akta kontroli: T. II str. 636-637; T. VIII str. 3210-3318, T. VIII str. 3119-3503; T. IX str. 3504-4013; T. X str. 4014- 4380; T. XI 4381-4825; T. XII str. 4853-5199)

Każdy złożony przez beneficjenta częściowy wniosek o płatność, podlegał także monitoringowi, tj. weryfikacji pod względem merytorycznym⁴⁸. Oceniano wówczas stopień osiągnięcia, na dany okres, planowanych wskaźników. Beneficjent mógł dokonać w projekcie

⁴³ Obecnie Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

⁴⁴ Uchwała nr 251/27/19.

⁴⁵ Pkt 6.2.1 i 2a Instrukcji Wykonawczej IP – MJWPU w ramach RPO WM 2014-2020. Wersja 1.7 z dnia 23 lipca 2019 r.

⁴⁶ § 9 ust. 1 pkt 2.

⁴⁷ Projekt RPMA.09.03.00-14-b020/18 drugi wniosek o zaliczkę, będący jednocześnie wnioskiem rozliczającym zaliczkę oraz wnioskiem sprawdzającym został złożony w dniu 14 października 2019 r. oraz projekt RPMA.09.03.00-14-b018/18 drugi wniosek o zaliczkę, będący jednocześnie wnioskiem rozliczającym zaliczkę oraz wnioskiem sprawdzającym został złożony w dniu 13 września 2019 r.

⁴⁸ § 11 ust. 1 umowy.

zmian wartości wskaźników produktu i rezultatu, a w przypadku zmiany przekraczającej 15% wartości wskaźnika, był zobowiązany do aktualizacji wniosku o dofinansowanie.

Kontrola wykazała, że dwóch beneficjentów, których dokumentację poddano analizie zawioskowało o zmiany przekraczające 15% wartości wskaźników, na co MJWPU wyraziła zgodę⁴⁹.

(akta kontroli: T. VII str. 2982-3029; T. XII str. 4455-4530)

Stopień osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu oceniony zostanie podczas weryfikacji końcowego wniosku o płatność. W przypadku nieosiągnięcia założeń merytorycznych IP może uznać część wydatków lub wszystkie wydatki za niekwalifikowalne. IP może podjąć decyzję o odstąpieniu od żądania zwrotu wydatków niekwalifikowalnych z tytułu reguły proporcjonalności jeśli beneficjent o to wnioskuje i należyte uzasadni przyczyny nieosiągnięcia wskaźników, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu.

(akta kontroli: T. VII str. 2851-2885; T. IX str. 3882-3916; T. XI str. 4657-4691)

Zatwierdzenie przez MJWPU wniosku o płatność powinno nastąpić nie później niż w terminie 90 dni kalendarzowych od dnia przedłożenia jego pierwszej wersji. W czasie kontroli stwierdzono przypadki, gdzie MJWPU nie dotrzymała terminu na zatwierdzenie wniosków o płatność. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: T. X str. 4014-4251)

Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy stanowił, weksel in blanco, który zgodnie z § 17 podpisanych umów, wraz z wypełnioną deklaracją wekslową beneficjent był zobowiązany złożyć nie później niż w terminie 15 dni roboczych od daty podpisania umowy.

Dwóch beneficjentów, których dokumentacja została poddana szczegółowej analizie, złożyło w wymaganym czasie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, natomiast trzeci z nich – Fundacja Fundusz Współpracy, ze względu na to, że została utworzona przez Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra – Członka Rady Ministrów, nie była zobowiązana do wniesienia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy⁵⁰.

(akta kontroli: T. VII str. 2980-2981; T. XII str. 4853)

W latach 2018-2020 dwa spośród analizowanych projektów kontrolowane były przez Wydział Kontroli Projektów EFS MJWPU⁵¹.

Kontrola wykazała, że projekty realizowane były zgodnie z przyjętymi postanowieniami wniosku o dofinansowanie. Rekrutacja osób odbywała się w wyznaczonych terminach. Faktyczny stan realizacji projektów był zgodny z umowami o dofinansowanie i odpowiadał informacjom zawartym we wnioskach o płatność. Nie zatwierdzono kwot niekwalifikowalnych. W czasie kontroli nie stwierdzono uchybień.

(akta kontroli: T. II str. 604-635)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że dwa wnioski o płatność⁵² złożone przez Fundację Fundusz Współpracy realizującą projekt nr RPMA.09.03.00-14/b024/18 pn. Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie radomskim – IEWS 3, zostały zaakceptowane przez MJWPU po upływie 93 dni kalendarzowych od przedłożenia ich pierwszej wersji. Zgodnie z § 11 ust. 6 umowy, IP zobowiązana jest do zatwierdzenia wniosku o płatność nie później niż w terminie 90 dni kalendarzowych od dnia przedłożenia jego pierwszej wersji. Wniosek o płatność za okres 3 stycznia – 31 marca 2020 r.⁵³, którego pierwsza wersja wpłynęła do MJWPU w dniu 15 kwietnia 2020 r. został zaakceptowany w dniu 17 lipca 2020 r., tj. po upływie 93 dni kalendarzowych. Wniosek o płatność za okres

⁴⁹ Projekt RPMA.09.03.00-14-b020/18 zmiany zaakceptowane w dniu 18 czerwca 2019 r., projekt RPMA.09.03.00-14-b018/18 zmiany zaakceptowane w dniu 13 sierpnia 2020 r.

⁵⁰ Art. 206 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 poz. 305).

⁵¹ Kontrolą objęto projekt nr RPMA.09.00-14- b020/18 (okres kontroli 1 lutego 2019 r. – 14 października 2020 r. Kontrola przeprowadzona w dniach 14–19 października 2020 r.) oraz projekt nr RPMA.09.00-14- b018/18 (okres kontroli 1 marca 2019 r. do dnia kontroli. Kontrola przeprowadzona w dniach 23–25 października 2020 r.).

⁵² 8,7% wszystkich wniosków o płatność (spośród 23 analizowanych) przekazanych w latach 2018-2020 przez realizatorów trzech analizowanych projektów.

⁵³ Wniosek sprawdzający i rozliczający zaliczkę.

1 kwietnia – 30 czerwca 2020 r.⁵⁴, którego pierwsza wersja wpłynęła do MJWPU w dniu 14 lipca 2020 r. został zaakceptowany w dniu 16 października 2020 r., tj. po upływie 93 dni kalendarzowych.

Żaden z ww. wniosków nie był wnioskiem zaliczkowym, zatem opóźnienia w ich akceptacji nie skutkowały opóźnieniami przekazania kolejnych transz zaliczki.

(akta kontroli: T. X str. 4014-4251)

Dyrektor MJWPU przyznał, że wnioski te zostały zaakceptowane po upływie terminu wynikającego z umowy o dofinansowanie projektu, wskazał jednak, że opóźnienia nie były zależne od IP. Opóźnienie wniosku o płatność nr RPMA.09.03.00-14-b024/18-002 było spowodowane nieterminowym złożeniem przez beneficjenta dokumentów do pogłębionej analizy poniesionych wydatków – dokumenty zostały przesłane po upływie 29 dni roboczych. MJWPU nie zastosowała taryfikatora korekt kosztów pośrednich ze względu na fakt, że było to pierwsze opóźnienie beneficjenta. Beneficjent realizując inne projekty wywiązywał się z terminów wskazanych przez IP. Opóźnienie akceptacji wniosku nr RPMA.09.03.00-14-b024/18-003 było spowodowane koniecznością złożenia przez beneficjenta dwóch korekt do wniosku o płatność, uzupełniających braki wskazane w pismach IP. Dyrektor Jednostki dodał także, że system SL2014, w którym składane są wnioski o płatność nie posiada funkcjonalności przypominającej o zbliżającym się terminie złożenia lub weryfikacji dokumentacji projektowej.

(akta kontroli: T. XV str. 6684)

OCENA CZĄSTKOWA

W kontrolowanym okresie MJWPU prawidłowo realizowała zadania w zakresie przeprowadzania konkursów w ramach RPO WM na lata 2014-2020, dokonywania ocen złożonych wniosków oraz przekazywania beneficjentom kolejnych transz dofinansowania. NIK zwraca jednak uwagę na konieczność dotrzymywania terminów akceptacji wniosków o płatność, który w dwóch przypadkach nie został dochowany.

OBSZAR

2. Monitorowanie postępów realizowanych projektów oraz efektywność wydatkowania środków publicznych

Opis stanu faktycznego

2.1. Trwałość osiągniętych wskaźników produktu i wskaźników rezultatu projektu zbadano na podstawie dokumentacji trzech projektów (42,8% wszystkich projektów), które uzyskały dofinansowanie w trybie konkursowym, w konkursie nr RPMA.09.03.00-IP.01-14-013/16⁵⁵.

Szczegółowym badaniem objęto dokumentację trzech projektów, które uzyskały dofinansowanie, na kwotę ogółem 9 878 817,59 zł.

- RPMA.09.03.00-14-5076/16 – OWES w subregionie warszawsko-zachodnim, realizowany przez Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS⁵⁶;
- RPMA.09.03.00-14-5079/16 – OWES w subregionach: m.st. Warszawa i warszawsko-wschodnim, realizowany przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych⁵⁷;
- RPMA.09.03.00-14-5080/16 – Inkubacja i wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie ostrołęckim, realizowany przez Fundację Fundusz Współpracy⁵⁸.

(akta kontroli: T. III str. 920-1016; T. V str. 1647-1776; T. str. 2450-2539)

Beneficjenci realizujący ww. projekty zaplanowali i osiągnęli następujące wskaźniki:

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:

- Liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku działalności OWES dla osób wskazanych w definicji przedsiębiorstwa społecznego – zaplanowane: 100; 59; 60, wartości zrealizowane: 110, 59, 62;

⁵⁴ Wniosek sprawdzający i rozliczający zaliczkę.

⁵⁵ Dofinansowano siedem projektów.

⁵⁶ Okres realizacji projektu 1 kwietnia 2016 r. – 31 marca 2019 r. Całkowita wartość projektu 2 368 701 zł, dofinansowanie 2 270 061 zł, płatność ze środków europejskich 1 894 960,80 zł, dotacja celowa z budżetu państwa 375 100,20 zł.

⁵⁷ Okres realizacji projektu 1 marca 2016 r. – 28 lutego 2019 r. Całkowita wartość projektu 4 728 174,59 zł, dofinansowanie 4 543 374,59 zł, płatność ze środków europejskich 3 782 539,67 zł, dotacja celowa z budżetu państwa 760 834,92 zł.

⁵⁸ Okres realizacji projektu 2 maja 2016 r. – 30 kwietnia 2019 r. Całkowita wartość projektu 2 781 942 zł, dofinansowanie 2 675 632,71 zł, płatność ze środków europejskich 2 225 553,60 zł, dotacja celowa z budżetu państwa 450 079,11 zł.

- Liczba organizacji pozarządowych prowadzących działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą utworzonych w wyniku działalności OWES – zaplanowane: 24; 12; 12, wartości zrealizowane: 24, 12, 12;
- Liczba miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty utworzonych w wyniku działalności OWES we wspartych przedsiębiorstwach społecznych – zaplanowane: 18; 1; 6, wartości zrealizowane: 24,7; 1; 19,9;
- Procent wzrostu obrotów przedsiębiorstw społecznych objętych wsparciem – zaplanowane przez wszystkich beneficjentów: 0,10%, zrealizowane: 0,10%, 0,10%, 294,7%;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – zaplanowane: 120; 61; 60, wartości zrealizowane: 152, 61, 65;
- Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych – zaplanowane: 120; 60; 60, wartości zrealizowane: 154, 60, 62.

Wskaźniki produktu:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – zaplanowane: 304; 201; 152; wartości zrealizowane: 331, 201, 157;
- Liczba grup inicjatywnych, które w wyniku działalności OWES wypracowały założenia co do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej – zaplanowane: 40; 29; 20; wartości zrealizowane: 62, 29, 20;
- Liczba środowisk, które w wyniku działalności OWES przystąpiły do wspólnej realizacji przedsięwzięcia mającego na celu rozwój ekonomii społecznej – zaplanowane: 48; 28; 24, wartości zrealizowane: 48, 28, 28;
- Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem – zaplanowane: 60, 90; 30, wartości zrealizowane: 120, 90, 104.

(akta kontroli: T. IV str. 1045-1102; T. V str. 1786-1841; T. VII str. 2553-2588; T. XV str. 7742)

W dwóch⁵⁹ spośród trzech analizowanych projektów zakładane wskaźniki produktu oraz rezultatu zostały osiągnięte w 100%.

(akta kontroli: T. IV str. 1047-1101; T. VII str. 2553-2588)

W przypadku projektu RPMA.09.03.00-14-5080/16 – Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie ostrołęckim, realizowanego przez Fundację Fundusz Współpracy nie zostały osiągnięte dwa wskaźnik, tj.:

- Liczba godzin doradztwa specjalistycznego dla istniejących PS – stopień osiągnięcia 94,5%;
- Liczba godzin warsztatów dla liderów PS – stopień osiągnięcia 75%.

Beneficjent w dniu 7 sierpnia 2019 r. złożył pismo dotyczące odstąpienia od zastosowania reguły proporcjonalności. MJWPU, po analizie przedłożonych wyjaśnień, podjęła decyzję o odstąpieniu od zastosowania reguły proporcjonalności. Nieosiągnięcie wskaźników beneficjent tłumaczył trudnościami z płynnością komunikacji z przedsiębiorstwami społecznymi, w tym z osiągnięciem frekwencji na szkoleniach dla liderów PS. Według beneficjenta brak jednego z zaplanowanych szkoleń nie wpłynął negatywnie na funkcjonowanie PS, gdyż każde z przedsiębiorstw, a zwłaszcza jego lider, korzystało z kompleksowego wsparcia przypisanego doradcy biznesowego, który nawet po zakończeniu okresu trwałości utworzonych miejsc pracy wspierał rozwój PS.

(akta kontroli: T. V str. 1854-1908; T. VI str. 2049-2050)

2.2. Zgodnie z podpisanymi umowami⁶⁰, beneficjent mógł dokonać zmian w projekcie pod warunkiem ich zgłoszenia w formie pisemnej IP nie później niż na miesiąc przed planowanym zakończeniem realizacji projektu oraz przekazania aktualnego wniosku o dofinansowanie i uzyskania pisemnej akceptacji IP w terminie 15 dni roboczych.

Wszyscy beneficjenci realizujący ww. projekty zgłosili pisemnie zamiar dokonania zmian w projektach w terminach wynikających z podpisanych umów⁶¹, jednak żaden z nich

⁵⁹ Dotyczy projektów: RPMA.09.03.00-14-5076/16 i RPMA.09.03.00-14-5079/16.

⁶⁰ § 27 ust. 1.

⁶¹ Projekt RPMA.09.03.00-14-5076/16 okres realizacji do 31 marca 2019 r., zmiany zgłoszone w dniu 26 lutego 2019 r., projekt RPMA.09.03.00-14-5079/16 okres realizacji do 28 lutego 2019 r., zmiany zgłoszone w dniu 29 stycznia 2019 r., projekt RPMA.09.03.00-14-5080/16 okres realizacji do 30 kwietnia 2019 r., zmiany zgłoszone w dniu 19 marca 2019 r.

w terminie wynikającym z postanowień umowy nie przekazał aktualnego wniosku o dofinansowanie. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: T. III str. 936; T. V str. 1666, 2466)

W umowach podpisanych z beneficjentami⁶² realizującymi analizowane projekty nie zawarto postanowień dotyczących obowiązku składania sprawozdań z zachowania trwałości. Taki zapis został wprowadzony w aneksach do umów podpisanych w 2018 r.⁶³, w których § 10 ust. 3 wskazuje, że w przypadku gdy wniosek o dofinansowanie przewiduje trwałość projektu lub rezultatów, beneficjent po okresie realizacji projektu jest zobowiązany do przedkładania do IP rocznego sprawozdania z zachowania trwałości, stanowiącego załącznik nr 11 do umowy, potwierdzającego zachowanie trwałości projektu lub rezultatów.

Jednak ani w treści aneksów do umów, ani we wzorze sprawozdania z zachowania trwałości nie wskazano terminu, w jakim beneficjenci powinni złożyć takie sprawozdania. Konsekwencją tego były, w przypadku sprawozdań za 2020 r., opóźnienia w ich złożeniu przez beneficjentów. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: T. III str. 920-1016; T. V str. 1647-1776; T. VII str. 2450-2539)

Podczas kontroli ustalono, że z nadesłanych przez beneficjentów sprawozdaniach z zachowania trwałości wskazane zostały inne okresy, za jakie sprawozdania zostały wypełnione oraz inne wskaźnik. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: T. IV str. 1410-1463; T. VI str. 2136-2169; T. VII str. 2727-2755)

Zgodnie z aneksami do umów podpisanymi w 2018 r. (§ 35 ust. 4 pkt 2), beneficjenci zobowiązani byli także do zachowania trwałości przedsięwzięcia społecznego, tj. spełnienia wszystkich cech przedsięwzięcia społecznego, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS na lata 2014-2020, przez okres 12 miesięcy.

W czasie kontroli ustalono, że powyższy wskaźnik nie został ujęty w żadnym ze złożonych sprawozdań z zachowania trwałości, zarówno za 2019 r., jak i za 2020 r. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: T. III str. 983-1016; T. V str. 1738-1774; T. VI str. 2506-2539)

Wszyscy beneficjenci, których dokumentację poddano szczegółowej analizie, po zakończeniu realizacji projektów, w wymaganym terminie, złożyli końcowe wnioski o płatność⁶⁴, w których rozliczyli otrzymane zaliczki.

Kontrola wykazała, że w końcowym wniosku o płatność dotyczącym umowy nr. RPMA.09.03.00-14-5079/16 (trzy wersje wniosku) wykazano różne kwoty zaliczki pozostającej do rozliczenia, tj.

- w wersji wniosku z dnia 28 marca 2019 r. – kwota 319,63 zł,
- w wersji wniosku z dnia 17 maja 2019 r. – kwota 266,09 zł,
- w wersji wniosku z dnia 25 lipca 2019 r. – kwota 506,00 zł.

(akta kontroli: T. IV str. 1017-1392)

Z wyjaśnień p.o. Dyrektora MJWPU wynika, że beneficjent w dniu 28 marca 2019 r. złożył pierwszą wersję wniosku o płatność nr RPMA.09.03.00-14-5079/16-013, w którym w postępie finansowym w zakładce *zwroty/korekty* została wykazana korekta finansowa pomniejszająca kwotę wydatków kwalifikowalnych rozliczonych w poprzednich wnioskach – 53,54 zł. W związku z wykazaną korektą beneficjent dokonał pomniejszenia kwoty wydatków rozliczanych w poprzednich wnioskach o płatność (*zakładka rozliczenie zaliczek*), co

⁶² Umowa nr RPMA.09.03.00-14-5076/16-00 podpisana w dniu 28 lipca 2016 r., umowa nr RPMA.09.03.00-14-5079/16-00 podpisana w dniu 27 lipca 2016 r., umowa nr RPMA.09.03.00-14-5080/16-00 podpisana w dniu 2 września 2016 r.

⁶³ Umowa nr RPMA.09.03.00-14-5076/16-00, aneks nr RPMA.09.03.00-14-5076/16-02 podpisany w dniu 13 kwietnia 2018 r.; umowa nr RPMA.09.03.00-14-5079/16-00, aneks nr RPMA.09.03.00-14-5079/16-03 podpisany w dniu 16 kwietnia 2018 r.; umowa nr RPMA.09.03.00-14-5080/16-00, aneks nr RPMA.09.03.00-14-5080/16-03 podpisany w dniu 16 kwietnia 2018 r.

⁶⁴ Zgodnie z § 10 ust. 7 umowy beneficjent był zobowiązany do rozliczenia całości otrzymanego dofinansowania, przekazanego kolejnymi transzami zaliczek, w końcowym wniosku o płatność składanym w terminie 30 dni od dnia zakończenia okresu realizacji projektu. W przypadku, gdy z rozliczenia wynika, że przekazane środki dofinansowania nie zostały w całości wykorzystane, beneficjent zwraca tę część dofinansowania w terminie nie późniejszym niż w dniu złożenia wniosku o płatność końcową.

spowodowało zwiększenie kwoty pozostającej do rozliczenia z 266,09 zł. na 319,63 zł. Podczas weryfikacji wniosku o płatność opiekun projektu wskazał m.in. błędną kwotę wydatków rozliczanych w poprzednich wnioskach o płatność i wezwał beneficjenta do wykazania kwot rozliczonych zgodnie z zatwierdzonymi wnioskami o płatność (beneficjent w zakładce *rozliczenie zaliczek* powinien wykazać wydatki zatwierdzone w poprzednich wnioskach o płatność, bez uwzględnienia korekt wykazanych w bieżącym wniosku, ponieważ nie zostały one jeszcze zaakceptowane przez MJWPU).

Następnie z przyczyn technicznych systemu SL2014 w trakcie certyfikacji zatwierdzonego wniosku o płatność, opiekun projektu musiał dokonać „sztucznej” korekty w zakładce *rozliczenie zaliczek* kwot rozliczanych w ramach projektu, co miało wpływ na zmianę kwoty pozostającej do rozliczenia z 266,09 zł na 506,00 zł. Spowodowane to było wykazaniem przez beneficjenta we wniosku o płatność nr RPMA.09.03.00-14-5079/16-003 korekty finansowej w wysokości 506,00 zł, która z przyczyn technicznych systemu SL2014 nie pomniejszyła kwoty rozliczonych zaliczek w ramach projektu, co nie pozwalało na certyfikację wyższej kwoty rozliczonych zaliczek, niż pierwotnie wykazane przez beneficjenta we wnioskach o płatność (przed wykazaniem korekt finansowych – środki rozliczone w poprzednich wnioskach o płatność oraz wykazane przez beneficjenta w zakładce *zwroty/korekty* podlegały ponownemu wykorzystaniu w ramach projektu). Wprowadzenie „sztucznej” korekty przez opiekuna projektu było niezbędne, w celu dostosowania kwot rozliczonych w ramach projektu do stanu faktycznego. Faktyczna kwota uznana za kwalifikowalną oraz kwota podlegająca zwrotowi została ujęta w Informacji o wynikach weryfikacji wniosku o płatność nr RPMA.09.03.00-14-5079/16-013.

Według wyjaśnień problemy dotyczące pracy w SL2014 zgłaszane były poprzez Service Desk do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej⁶⁵.

(akta kontroli: T.XV str. 6956-6959)

Zgodnie z § 28 podpisanych umów o dofinansowanie, podczas weryfikacji końcowego wniosku o płatność oceniana była, w odniesieniu do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, kwalifikowalność wydatków w projekcie. W przypadku nieosiągnięcia założeń merytorycznych IP może uznać część wydatków lub wszystkie wydatki za niekwalifikowalne. Wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu. IP podejmuje decyzję o odstąpieniu od żądania zwrotu wydatków niekwalifikowalnych z tytułu reguły proporcjonalności jeśli beneficjent o to wnioskuje i należyście uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu.

(akta kontroli: T. IV str. 983-1016; T. V str. 1740-1774; T. VII str. 2506-2539)

2.3. W ramach konkursów ogłoszonych w 2016 r.⁶⁶ udzielono 175 dotacji na utworzenie miejsc pracy w istniejących PS oraz 337 w nowopowstałych PS. W ramach konkursu nr RPMA.09.03.00.IP-O1-14-069/18 ogłoszonego w 2018 r. nie obowiązywał podział na odrębne wskaźniki, tj. stworzenie miejsc pracy w istniejących PS i nowopowstałych PS. Do dnia 31 grudnia 2020 r. przyznano łącznie dotacje na utworzenie 119 miejsc pracy w PS.

(akta kontroli: T. V str. 1854-1908; T. VI str. 2049-2050)

Średnia wartość planowanej dotacji przeznaczonej na utworzenie miejsca pracy w ramach trzech konkursów łącznie, tj. w 2016 r. – RPMA.09.03.00.IP-O1-14-013/16 i RPMA.09.03.00.IP-O1-14-024/16 oraz w 2018 r. – RPMA.09.03.00.IP-O1-14-069/18 wyniosła 13 409,71 zł, a średnia wartość planowanego wsparcia pomostowego wyniosła 1650,57 zł.

Natomiast średnia wartość rozliczonej dotacji przeznaczonej na pokrycie utworzenia miejsca pracy w istniejących i nowopowstałych PS wyniosła 12 280,52 zł. Średnia wartość rozliczonego wsparcia pomostowego wyniosła 1418,19 zł.

Średni koszt rozliczonej dotacji na utworzenie miejsca pracy w PS był niższy od planowanego o 8,42%, średni koszt rozliczonej dotacji na wsparcie pomostowe dla tworzonych miejsc pracy w PS był niższy 14,07%. Łączna średnia wartość rozliczonej dotacji na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy była niższa od planowanej o 9,04%.

(akta kontroli: T. XV str. 7743)

⁶⁵ Wcześniej Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

⁶⁶ RPMA.09.03.00.IP-O1-14-013/16 oraz RPMA.09.03.00.IP-O1-14-024/16.

Beneficjenci objęci badaniem zwrócili niewykorzystane środki dotacji. Kwoty zwrotów to:

- projekt RPMA.09.03.00-14-5076/16 zwrot – 527,17 zł⁶⁷. Odsetki 0 zł – zwrot stanowił 0,02% wartości projektu;
- projekt RPMA.09.03.00-14-5079/16 zwrot – 319,63, zł⁶⁸. Odsetki 0 zł – zwrot stanowił 0,006% wartości projektu. Ponadto FISE w dniu 15 marca 2021 r. zwróciła dodatkowe środki wynikające z kontroli NIK przeprowadzonej w OWES, podczas której stwierdzono koszty niekwalifikowalne. FISE dokonała korekty końcowego wniosku o płatność i przekazała środki w łącznej wysokości 46 568,93 zł (kwota dotacji podlegająca zwrotowi 40 001,93 zł, odsetki 6567 zł);
- projekt RPMA.09.03.00-14-5080/16 zwrot – 295 728,62 zł, co stanowi 10,6% wartości projektu. Ponadto zwrócono odsetki w kwocie 18 780,27 zł⁶⁹. Jako powód zwrotu beneficjent podał niskie zainteresowanie ekonomią społeczną prezentowane przez NGO oraz ich niechęć do prowadzenia odpłatnej działalności.

(akta kontroli: T. IV str. 1395-1408; T. V str. 1781-1785; T. VII str. 2756-2759)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. MJWPU, na miesiąc przed zakończeniem realizacji analizowanych projektów, przyjęła od beneficjentów zgłoszenia dotyczące zmian w tych projektach, mimo że wraz ze zgłoszeniem zmian beneficjenci nie złożyli aktualnych wniosków o dofinansowanie. Było to niezgodne z § 27 ust. 1 podpisanych umów, z którego wynika, że beneficjent może dokonać zmian w projekcie pod warunkiem ich zgłoszenia w formie pisemnej IP nie później niż na miesiąc przed planowanym zakończeniem realizacji projektu oraz przekazania aktualnego wniosku o dofinansowanie i uzyskania pisemnej akceptacji IP w terminie 15 dni roboczych. Konsekwencją tego było zaakceptowanie przez Jednostkę, w dwóch przypadkach, wniosków o dofinansowanie już po zakończeniu realizacji projektów. Dotyczyło to projektów:

- RPMA.09.03.00-14-5076/16 OWES w subregionie warszawsko-zachodnim, realizowanego przez Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS, w czasie od 1 kwietnia 2016 r. do 31 marca 2019 r. Zmiany do projektu zgłoszone zostały w dniu 26 lutego 2019 r., zaś wniosek o dofinansowanie wpłynął do MJWPU w dniu 13 marca 2019 r., tj. na 18 dni przed planowanym zakończeniem realizacji projektu, co było niezgodne z § 27 ust. 1 umowy. Jednostka w dniu 28 marca 2019 r. (w terminie 15 dni) wyraziła pisemnie zgodę na wprowadzenie zmian, jednak z uwagi na brak uzasadnienia zmniejszenia wartości wskaźnika rezultatu *Liczba miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty utworzonych w wyniku działalności OWES we wspartych przedsiębiorstwach społecznych* nie zaakceptowała wniosku i zwróciła się o złożenie aktualizacji wniosku w terminie pięciu dni roboczych od daty otrzymania pisma. Beneficjent w dniu 28 marca 2019 r. przekazał kolejny wniosek, odnośnie którego MJWPU w dniu 11 kwietnia 2019 r. wyraziła zgodę na wprowadzenie zmian, jednak nie zaakceptowała wniosku z uwagi na konieczność uzupełnienia postanowień dotyczących pomocy de minimis. Beneficjent w dniu 12 kwietnia 2019 r. przekazał następny wniosek, odnośnie którego w dniu 16 kwietnia 2019 r. Jednostka wyraziła zgodę na wprowadzenie proponowanych zmian. Akceptacja przez MJWPU wniosku o dofinansowanie nastąpiła 16 dni po zakończeniu realizacji projektu.

(akta kontroli: T. VI str. 2287-2449)

- RPMA.09.03.00-14-5079/16 OWES w subregionach m.st. Warszawa i warszawsko-wschodnim, realizowanego przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, w czasie od 1 marca 2016 r. do 28 lutego 2019 r. Zmiany do projektu zgłoszone zostały w dniu 29 stycznia 2019 r., zaś wniosek o dofinansowanie wpłynął do MJWPU w dniu 15 lutego 2019 r., tj. na 13 dni przed planowanym zakończeniem realizacji projektu, co było niezgodne z § 27 ust. 1 umowy. Jednostka w dniu 28 lutego 2019 r. (w dniu zakończenia realizacji projektu) wyraziła zgodę na wprowadzenie zmian, jednak nie zaakceptowała wniosku

⁶⁷Data przelewu 26 kwietnia 2019 r.

⁶⁸Data przelewu 28 kwietnia 2019 r.

⁶⁹Data przelewu 30 maja 2019 r.

z uwagi na zwiększenie wsparcia pomostowego na utworzenie miejsc pracy w PS (zadanie 2 poz. 3) w większej wysokości niż kwota wykazanych oszczędności w ramach dotacji na utworzenie miejsc pracy w PS (zadanie 2 poz. 1). Jednostka zwróciła się o złożenie aktualizacji wniosku w terminie trzech dni roboczych od daty otrzymania pisma. Beneficjent w dniu 4 marca 2019 r. złożył kolejny wniosek, który został pozytywnie zweryfikowany w dniu 14 marca 2019 r. oraz przekazany do Wydziału Weryfikacji Formalnej i Pomocy Publicznej EFS w celu weryfikacji wniosku pod kątem występowania pomocy publicznej / pomocy de minimis, oraz wydania opinii, czy występowanie pomocy publicznej jest zgodne z przepisami o pomocy publicznej/występowanie pomocy de minimis jest zgodne z przepisami o pomocy de minimis. W dniu 26 marca 2019 r. został wystawiony Test pomocy publicznej, z którego wynikała konieczność dokonania uzasadnienia wydatków objętych pomocą de minimis. W dniu 4 kwietnia 2019 r. wysłane zostało do beneficjenta pismo informujące o konieczności uzupełnienia postanowień dotyczących pomocy de minimis. W dniu 17 kwietnia 2019 r. beneficjent przesłał uzasadnienie, które zostało zaakceptowane przez MJWPU pismem z dnia 9 maja 2019 r. W odpowiedzi na to pismo beneficjent dokonał ostatecznej aktualizacji wniosku o dofinansowanie projektu⁷⁰. W tym samym dniu wniosek o dofinansowanie został przekazany do Wydziału Weryfikacji Formalnej i Pomocy Publicznej EFS w celu weryfikacji wniosku pod kątem występowania pomocy publicznej/pomocy de minimis, oraz wydania opinii, czy występowanie pomocy publicznej jest zgodne z przepisami o pomocy publicznej / występowanie pomocy de minimis jest zgodne z przepisami o pomocy de minimis. W dniu 10 czerwca 2019 r. został wydany Test pomocy publicznej. W dniu 13 czerwca, tj. 95 dni po zakończeniu realizacji projektu, MJWPU dokonała zatwierdzenia wniosku.

(akta kontroli: T. I str. 27-335; T. II str. 332- 637; T. III str.638-919)

Tylko w przypadku jednego projektu – RPMA.09.03.00-14-5080/16 Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie ostrołęckim, realizowanego przez Fundację Fundusz Współpracy do dnia 30 kwietnia 2019 r., mimo niezłożenia wraz z informacją o zmianach wniosku o dofinansowanie, co było niezgodne z § 27 ust. 1 umowy, wniosek został zaakceptowany przed zakończeniem realizacji projektu. Zmiany zostały zgłoszone przez beneficjenta w dniu 19 marca 2019 r., wniosek o dofinansowanie przekazano do MJWPU w dniu 15 kwietnia 2019 r., tj. na 13 dni przed zakończeniem realizacji projektu. Jednostka w dniu 20 kwietnia 2019 r., tj. przed zakończeniem realizacji projektu, zaakceptowała przedłożony wniosek.

(akta kontroli: T. V str. 1465-1593)

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora MJWPU z uwagi na ograniczenia techniczne systemu MEWA 2.0, w którym dokonywane są aktualizacje wniosków o dofinansowanie, beneficjent nie może samoczynnie wraz z pismem informującym o zamiarze dokonania zmian, złożyć aktualnego wniosku o dofinansowanie, gdyż formularz wniosku w systemie nie jest aktywny. Dlatego beneficjent składa prośbę o zmiany i po wstępnej analizie możliwości dokonania zmian opiekun projektu tworzy w systemie MEWA 2.0 zadanie umożliwiające aktualizację wniosku o dofinansowanie. Powodem akceptacji wniosków po okresie realizacji projektów była konieczność wzywania beneficjentów do poprawy wniosków, z uwagi na błędy znajdujące się we wnioskach o dofinansowanie.

(akta kontroli: T. XV str. 7193-7194, 7204-7209)

Z § 27 ust. 1 umowy wynika konieczność składania wraz z pisemnym zgłoszeniem zmian w projekcie, aktualnego wniosku o dofinansowanie, zatem wyjaśnienia p.o. Dyrektora Jednostki potwierdzają niedostosowanie postanowień umowy o dofinansowanie projektu do warunków technicznych istniejącego systemu teleinformatycznego MEWA 2.0.

2. W aneksach do umów (§ 10 ust. 3) i we wzorze sprawozdania z zachowania trwałości nie wskazano terminu, w jakim beneficjenci powinni złożyć sprawozdanie z zachowania trwałości. Taki termin został wskazany w pkt 3.5.2. Instrukcji Wykonawczej IP – MJWPU w ramach RPO WM 2014-2020. Wersja 1.7 z dnia 23 lipca 2019 r., która stanowiła wewnętrzny dokument Jednostki i do której beneficjenci nie mieli dostępu. Konsekwencją tego było, w przypadku sprawozdań za 2020 r., złożenie ich przez beneficjentów dopiero po

⁷⁰ Wniosek o dofinansowanie z dnia 28 maja 2019 r.

wcześniejszym piśmie przypominającym MJWPU. Monity zostały wystosowane do beneficjentów w dniu 21 maja 2021 r., tj. w czasie trwania kontroli NIK.

(akta kontroli: T. III str. 983-1016; T. V str. 1738-1774; T. VI str. 2506-2539)

Beneficjenci, których dokumentację poddano szczegółowej analizie, sprawozdania z zachowania trwałości za 2019 r. złożyli w dniu 28 lutego 2020 r. Wszystkie nadesłane sprawozdania zostały w dniu 29 kwietnia 2020 r. zaakceptowane przez MJWPU.

(akta kontroli: T. IV str. 1410-1449; T.VI str. 2135-2144; T. VII str. 2727-2742)

Sprawozdania z zachowania trwałości za 2020 r. zostały nadesłane przez beneficjentów do MJWPU dopiero po wystosowaniu przez Jednostkę, w dniu 21 maja 2021 r., wiadomości e-mail przypominającej o takim obowiązku, a w przypadku Fundacji Fundusz Współpracy realizującej projekt RPMA.09.03.00-14-5080/16, także dodatkowego pisma przypominającego o takim obowiązku (w dniu 25 maja 2021 r.).

(akta kontroli: T. IV str. 1463; T. VI str. 2145; T. VII str. 2755)

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora Jednostki z uwagi na fakt, że w umowie o dofinansowanie projektu nie podano terminu złożenia sprawozdania z zachowania trwałości przez beneficjenta, MJWPU zgłosi do IZ RPO WM konieczność aktualizacji wzoru umowy. Dyrektor ponadto zadeklarował, że projekty te zostaną poddane obowiązkowej kontroli trwałości przez Wydział Kontroli Projektów EFS MJWPU.

(akta kontroli: T, IV str. 1350-1463; T. VI str. 2145-2169; T. VII str. 2749-2755)

3. MJWPU przed zatwierdzeniem sprawozdań z zachowania trwałości nie dokonywała ich rzetelnej analizy, co potwierdzają poniższe ustalenia:

a) beneficjenci wskazywali różne okresy, za jakie sprawozdania te zostały wypełnione, tj.:

dwa spośród trzech analizowanych sprawozdań z zachowania trwałości (dotyczące projektów: RPMA.09.03.00-14-5076/16 i RPMA.09.03.00-14-5080/16) zostały wypełnione za okres od daty zakończenia realizacji projektu do końca 2019 r., tj. w przypadku umowy nr RPMA.09. 03.00-14-5076/16 od dnia 31 marca 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. oraz w przypadku umowy nr RPMA.09.03.00-14-5080/16 od dnia 30 kwietnia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., natomiast sprawozdanie z zachowania trwałości dotyczące umowy nr RPMA.09.03.00-14-5079/16 zostało wypełnione za cały okres realizacji projektu do końca 2019 r., tj. od dnia 1 marca 2016 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

(akta kontroli: T. VI str. 2136; T. str. IV 1421; T VII str. 2728)

Dyrektor MJWPU nie wyjaśnił, jaki okres powinien być wykazywany w sprawozdaniu z zachowania trwałości, nie wskazał też, które ze złożonych sprawozdań zostało wypełnione poprawnie. Dodał, że z uwagi na brak danych w sprawozdaniach dotyczących poszczególnych podmiotów / miejsc pracy wspartych w ramach projektu, MJWPU nie jest w stanie określić prawidłowej daty / okresu sprawozdań. Zaznaczył też, że Jednostka nie posiada wytycznych dotyczących sposobu wypełniania sprawozdawczości z zachowania trwałości, a także że takie wytyczne dotyczące sposobu wykazywania danych w sprawozdaniu zostaną beneficjentom przekazane.

(akta kontroli: T. XV str. 7193-7202)

b) beneficjenci wykazywali różne wskaźniki, tj.:

- Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych Boris – umowa RPMA.09.03.00-14-5076/16 – w sprawozdaniu z zachowania trwałości nie wykazano wskaźników produktu, natomiast we wskaźnikach rezultatu wskazano jedynie liczbę miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych;
- Fundusz Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych – umowa RPMA.09.03.00-14-5079/16 – w sprawozdaniu z zachowania trwałości odniesiono się do wszystkich wskaźników z ostatniego wniosku o płatność końcową, przy czym w kolumnie dotyczącej stanu obecnego wykazano taką samą wartość wskaźnika;
- Fundacja Fundusz Współpracy – umowa RPMA.09.03.00-14-5080/16 – w sprawozdaniu z zachowania trwałości odniesiono się do wszystkich wskaźników wynikających z ostatniego wniosku o płatność końcową, lecz nie wskazano ich obecnego stanu. W kolumnie dotyczącej stanu obecnego wpisano „nie dotyczy”.

Należy zaznaczyć, że z wniosku o dofinansowanie złożonego przez Fundację Fundusz Współpracy w dniu 15 kwietnia 2019 r. wynika, że na 2019 r. (okres styczeń – kwiecień)

beneficjent przewidział utworzenie 12 miejsc pracy, których trwałość, zgodnie z umową (§ 35 Aneksu nr 3) powinna być zapewniona przez co najmniej 12 miesięcy od dnia przyznania dotacji lub utworzenia stanowiska pracy. Zatem trwałość miejsc pracy utworzonych w okresie od stycznia do kwietnia 2019 r. powinna być zapewniona przez okres 12 miesięcy, tj. co najmniej do stycznia 2020 r.

Sprawozdania za 2019 r. zostały w dniu 29 kwietnia 2020 r. zaakceptowane przez MJWPU.

(akta kontroli: T. IV str. 1421-1449; T. VI str. 2136-2144; T. VII str. 2727-2753)

Sprawozdania za 2020 r. zostały wypełnione w identyczny sposób, jak sprawozdania za 2019 r. Jedno z otrzymanych sprawozdań – przekazane przez Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS, realizujące projekt RPMA.09.03.00-14-5076/16 zostało w dniu 26 maja 2021 r. zaakceptowane przez MJWPU, pomimo że nie wykazano wskaźników produktu, natomiast we wskaźnikach rezultatu wskazano jedynie liczbę miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych.

(akta kontroli: T. IV str. 1452-1459; T. VI str. 2148-2170; T. VII str. 2743-2754)

Z wyjaśnień p.o. Dyrektora MJWPU wynika, że monitorowaniu w okresie trwałości podlegają wskaźniki: *Liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku działalności OWES dla osób wskazanych w definicji przedsiębiorstwa społecznego oraz Liczba miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty utworzonych w wyniku działalności OEWS we wspartych przedsiębiorstwach społecznych*. Wskaźniki te mogą zostać skumulowane w jeden wskaźnik *Liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku działalności OWES dla osób wskazanych w definicji przedsiębiorstwa społecznego*. Wymienione wskaźniki są wskaźnikami obligatoryjnymi do monitorowania w sprawozdaniu z zachowania trwałości i jest to minimum danych, które beneficjent musi wykazać. Dyrektor wyjaśnił też, że MJWPU nie podaje informacji dotyczących utrzymania wskaźników trwałości w stosunku do wszystkich pojedynczych utworzonych miejsc pracy i obecnie nie jest w stanie określić trwałości pojedynczych utworzonych miejsc pracy. Poinformował natomiast, że z uwagi na specyfikę projektów oraz brak wytycznych odnośnie sposobu wykazywania przez beneficjentów danych w sprawozdaniu z trwałości realizacji projektu, beneficjenci zostaną niezwłocznie wezwani do złożenia końcowych sprawozdań z zachowania trwałości projektu zawierających pełne dane na temat okresu trwałości w rozbiciu na poszczególne podmioty/miejsca pracy wsparte w ramach projektu.

(akta kontroli: T. XV str. 7193-7202)

c) beneficjenci nie wykazywali wskaźnika dotyczącego zachowania trwałości przedsiębiorstwa społecznego. Wskaźnik ten nie został ujęty w żadnym z analizowanych sprawozdań z zachowania trwałości, zarówno za 2019 r., jak i 2020 r.

Zgodnie z aneksami do umów podpisanymi w 2018 r. (§ 35 ust. 4 pkt. 2), beneficjenci zobowiązani byli do zachowania trwałości przedsiębiorstwa społecznego, tj. spełnienia wszystkich cech przedsiębiorstwa społecznego, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS na lata 2014-2020, przez okres 12 miesięcy.

(akta kontroli: T. III str. 983-1016; T. V str. 1738-1774, T. VI str. 2506-2539)

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora MJWPU przyjęto, że wskazanie przez beneficjenta trwałości utworzonego miejsca pracy będzie również potwierdzeniem dla zachowania trwałości przedsiębiorstwa społecznego. Dyrektor Jednostki zadeklarował, że beneficjenci zostaną wezwani do złożenia końcowych sprawozdań z zachowania trwałości projektu zawierających pełne dane na temat okresu trwałości w rozbiciu na poszczególne podmioty/miejsca pracy wsparte w ramach projektu oraz dane potwierdzające zachowanie trwałości przedsiębiorstwa społecznego.

(akta kontroli: T. XV str. 6947-6948)

OCENA CZĄSTKOWA

MJWPU w niewystarczający sposób nadzorowała monitorowanie zachowania trwałości wskaźników produktu i wskaźników rezultatu projektów, które uzyskały dofinansowanie w trybie konkursowym w konkursie nr RPMA.09.03.00-IP.01-14-013/16. W wprowadzonym wraz z aneksem do umowy z 2018 r. sprawozdaniu z zachowania trwałości, ze względu na brak wytycznych dotyczących jego wypełniania, beneficjenci wykazywali różne dane i różne okresy sprawozdawcze. Krytycznie należy ocenić weryfikację tych sprawozdań przez

MJWPU i brak wiedzy w zakresie trwałości poszczególnych podmiotów / miejsc pracy wspartych w ramach projektu oraz trwałości przedsiębiorstw społecznych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Podjęcie przez MJWPU działań organizacyjnych mających na celu terminowe akceptowanie wniosków o płatność, zgodnie z warunkami określonymi w umowach o dofinansowanie projektów.
 2. Dostosowanie wykorzystywanych przez MJWPU systemów teleinformatycznych do postanowień zawartych umów o dofinansowanie.
 3. Opracowanie wytycznych / zasad wypełniania sprawozdań z zachowania trwałości projektów realizowanych w ramach Działania 9.3 Rozwój ekonomii społecznej (np. w formie załącznika do umowy), a także zawarcie w umowie o dofinansowanie postanowień dotyczących terminów ich składania.
 4. Rzetelne weryfikowanie nadsyłanych przez beneficjentów sprawozdań z zachowania trwałości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, lipca 2021 r.

Kontrolerzy
Joanna Celińska
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis

.....
podpis

Anna Kuszczuk
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis